

Käyttöturvallisuustiedote 1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 06.08.2015

Versionumero 18

Tarkistus: 24.05.2015

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

- **1.1 Tuotetunniste**
- **Kauppanimike:** SL 500 84339
- **Artikkelinumero:** 84339
- **1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**
Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **Aineen / valmisteiden käyttö** Liukuaine/ voiteluaine
- **1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**
- **Valmistaja/toimittaja:**
Jasper Oy Y-tunnus: 0603438-3
Kolmenkulmantie 20
33470 Ylöjärvi
Puh: 03-3450 580
Fax: 03-3451 075
Sähköposti: jasper@kenttuotteet.fi
www.kenttuotteet.fi
Hätätiedonanto: 09-471 977 (Valtakunnallinen myrkytystietokeskus)
- **1.4 Hätäpuhelinnumero:** Puh 09-471 977

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

- **2.1 Aineen tai seoksen luokitus**
- **Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti**

GHS02 liekki

Flam. Aerosol 1 H222-H229 Erittäin helposti syttyvä aerosoli. Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa.

GHS09 ympäristö

Aquatic Chronic 2 H411 Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

GHS07

STOT SE 3 H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

- **Luokitus direktiivin 67/548/ETY tai direktiivin 1999/45/EY mukaisesti**

F+; Erittäin helposti syttyvä

R12: Erittäin helposti syttyvä.

N; Ympäristölle vaarallinen

R51/53: Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R66-67: Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

- **Erikoisseloste ihmisiä ja ympäristöä koskevista vaaroista:**

Tuote on Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisen merkintävelvollisuuden alainen direktiivin "Yleinen luokitusdirektiivi EU:n valmisteille" viimeksi korjatun version mukaisesti.

Pitkällisessä tai toistuvassa ihokosketuksesta voi aiheutua Dermatitis (ihotulehdus) liuotinaineen rasvaa poistavan vaikutuksen johdosta.

Varoitus! Säiliö on paineen alainen.

Vaikuttaa huumaavasti.

- **Luokitusjärjestelmä:**

Luokitus vastaa voimassaolevaa EU-listaa, sitä on kuitenkin täydennetty ammattikirjallisuudesta ja yrityksiltä saaduilla tiedoilla.

- **2.2 Merkinnät**

- **Merkinnät asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti tarpeeton**

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 06.08.2015

Versionumero 18

Tarkistus: 24.05.2015

Kauppanimike: SL 500 84339

(jatkuu sivulla 1)

Varoitusmerkit

GHS02 GHS07 GHS09

Huomiosana Vaara

Vaaran määräävät komponentit etiketeissä:

Pentaani

Vaaralausekkeet

H222-H229 Erittäin helposti syttyvä aerosoli. Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa.

H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

H411 Myrkyllistä vesieläimille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Turvausekkeet

P210 Suojaa lämmöltä, kuumilta pinnoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähteiltä. Tupakointi kielletty.

P251 Ei saa puhkaista tai polttaa edes tyhjänä.

P211 Ei saa suihkuttaa avotuleen tai muuhun sytytyslähteeseen.

P261 Vältä sumun/höyryn/suihkeen hengittämistä.

P304+P340 JOS KEMIKAALIA ON HENGITETTY: Siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja varmista vaivaton hengitys.

P410+P412 Suojaa auringonvalolta. Ei saa altistaa yli 50 °C/122 °F lämpötiloille.

P501 Säilytä säiliö(t) noudattaen paikallisia/alueellisia/kansallisia/kansainvälisiä määräyksiä.

Lisätietoja:

EUH066 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.2 Kemialliset ominaisuudet: Seokset

Selostus: Seuraavista aineista koostuva seos, jossa vaarattomia lisäaineita.

Sisältää vaarallisia aineita:

CAS: 109-66-0 EINECS: 203-692-4 Reg.nr.: 01-2119459286-30	Pentaani Xn R65; F+ R12; N R51/53 R66-67 Flam. Liq. 2, H225; Asp. Tox. 1, H304; Aquatic Chronic 2, H411; STOT SE 3, H336	25-50%
CAS: 106-97-8 EINECS: 203-448-7 Reg.nr.: 01-2119474691-32	Butaani (joka sisältää < 0.1 % butadieenia (203-450-8)) F+ R12 Flam. Gas 1, H220; Press. Gas C, H280	25-50%
CAS: 74-98-6 EINECS: 200-827-9 Reg.nr.: 01-2119486944-21	Propani Nestemäinen F+ R12 Flam. Gas 1, H220; Press. Gas C, H280	1-10%

Lisätietoja: Annettujen turvaohjeiden sanamuoto kappaleesta 16.

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

hengitettyä: Huolehdiava raittiin ilman saannista. Oireiden esiintyessä pyydetävä lääkärin apua.

ihokosketuksessa:

Aine ei yleensä ärsytä ihoa.

Pestävä heti vedellä ja saippualla ja huuhdettava hyvin.

aineen päästyä silmiin: Silmiä huuhdotaan luomet auki juoksevan veden alla useita minutteja.

nieltyä: Ei pakoteta oksentamaan, saatettava heti lääkärin hoitoon.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

Sopivat sammutusaineet

Hiilidioksidi

Vesisumu

(jatkuu sivulla 3)

SFJ

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 06.08.2015

Versionumero 18

Tarkistus: 24.05.2015

Kauppanimike: SL 500 84339

(jatkuu sivulla 2)

Kuivakemikaalisammutin

Alkoholeihin tehoton vaahto

- **Turvallisuussyistä sopimattomat sammutusaineet** Täysi vesisuihku.
- **5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet**
- **Erikoinen suojarustus:**
Räjähdyksen- ja palokaasuja ei saa hengittää.
Käytettävä ulkoilmasta riippumatonta hengityssuojainta.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Käytettävä suojaruustusta. Suojautumattomat henkilöt pidettävä loitolla.

Huolehdittava riittävästä tuuletuksesta.

Eristettävä sytytyslähdeistä

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet:

Jos aineita on päässyt viemäriin tai vesistöön, ilmoitettava asianomaiselle virastolle.

Estettävä pääsy viemäreihin/pintavesiin/pohjaveteen.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet:

Huolehdittava riittävästä tuuletuksesta.

Imettävä nestettä sitovalla aineella (hiekkä, piimaa, hapon sidosaine, yleisidosaine, sahajauho).

Saastunut aine on jätteenä hävitettävä kohdan 13 mukaisesti.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Turvallista käsittelyä koskevia ohjeita kappaleessa 7.

Henkilökohtaista suojaruustusta koskevia ohjeita kappaleessa 8.

Aineen hävitystä koskevia ohjeita kappaleessa 13.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Huolehdittava hyvästä tuuletuksesta/imusta työpaikalla.

Säiliöt avattava ja käsiteltävä varovasti.

Palo- ja räjähdysuojaohejeet:

Eristettävä sytytyslähdeistä - tupakanpolto kielletty.

Vältettävä iskuja ja hankautumista.

Säiliö on paineen alainen. Suojaa auringonpaisteelta ja yli 50 °C (esim. hehkulamppujen) lämpötilalta. Älä myöskään avaa väkisin äläkä polta käytön jälkeen.

Ei saa suihkuttaa liekkeihin eikä hehkuviin esineisiin.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastointi:

Varastotiloille ja säiliöille asetettavat vaatimukset:

Säilytettävä viileässä paikassa.

Painekaasupakkausten virallisia varastointimääräyksiä on noudatettava.

Yhteisvarastointiohjeet: Ei tarvita.

Lisätietoja varastointiehtoihin

Suojattava kuumuudelta ja välittömältä auringonpaisteelta.

Astiat säilytettävä hyvin tuuletetuissa tiloissa.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

Lisäohjeita teknisten laitteiden varustukseen: Ei muita tietoja, ks. kohta 7.

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Aineosat työpaikkakohtaisin valvottavin raja-arvoin:

Pentaani	
HTP (SF)	Lyhytaikaisarvo: 1900 mg/m ³ , 630 ppm Pitkäaikaisarvo: 1500 mg/m ³ , 500 ppm
Butaani (joka sisältää < 0.1 % butadieenia (203-450-8))	
HTP (SF)	Lyhytaikaisarvo: 1000 ppm Pitkäaikaisarvo: 800 ppm

(jatkuu sivulla 4)

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 06.08.2015

Versionumero 18

Tarkistus: 24.05.2015

Kauppanimike: SL 500 84339

(jatkuu sivulla 3)

Propani Nestemäinen

HTP (SF) Lyhytaikaisarvo: 2000 mg/m³, 1100 ppm
Pitkäaikaisarvo: 1500 mg/m³, 800 ppm

· DNEL-arvot**Pentaani**

Oraali	Long term-systemic	214mg/kg bw/day (Consumer)
Dermaali	Long term systemic	214mg/kg bw/day (Consumer)
		432mg/kg bw/day (Worker)
Inhaloituna	Long term systemic	643 mg/m ³ (Consumer)
		3000 mg/m ³ (Worker)

· PNEC-arvot**Pentaani**

PNEC	0,23 mg/l (Aqua (freshwater))
	1,2 mg/kg (Freshwater sediment)
	3,60 mg/l (Sewage Treatment Plant)
	0,55 mg/kg (Soil)

· **Lisäohjeet:** Tiedot perustuvat valmistushetkellä voimassaoleviin luetteloihin.

· 8.2 Altistumisen ehkäiseminen**· Henkilökohtainen suojavarustus:****· Yleiset suoja- ja hygieniatoimenpiteet:**

Kädet on pestävä ennen taukoja ja työn päätyttyä.
Kaasuja/höyryjä/aerosoleja ei saa hengittää.

· Hengityssuoja: I

Vain ruiskutettaessa ilman riittävää imua.
Suodin A/P2.

· Käsisuojaus: I

Käsinemateriaalin tulee olla tuotetta/ainetta/valmistetta kestävä ja läpäisemätöntä.

Puuttuvien testien vuoksi suositusta soveltuvasta suojakäsinemateriaalista tuotteelle/ valmisteelle / kemikaalikohteelle ei voida antaa.
Suojakäsinemateriaalin valinnassa on otettava huomioon läpäisyajat, läpäisevyyskerroin ja kuluminen.

· Käsinemateriaali

Nitriilikumi (0.35 mm)

Soveltuvan käsinetyypin valikoima ei riipu yksinomaan materiaalista vaan myös muista laatuominaisuuksista ja vaihtelee eri valmistajilla.

Koska tuote on valmiste, joka koostuu eri aineista, ei suojakäsinemateriaalin kestävyys ole ennalta arvioitavissa vaan pitää tarkistaa ennen käyttöä.

· Käsinemateriaalin läpäisy aika

Läpäisevyyden arvo: taso ≤ 480

Tarkka läpäisy aika on selvitettävä suojakäsinevalmistajalta ja sitä on noudatettava.

· Silmäsuojus: I Tiiviit suojalasit.**· Kehosuojaus:** Käytettävä suojapukua.**KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet****· 9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot****· Yleiset ohjeet****· Olomuoto:****Muoto: I**

Aerosoli

Väri: I

kuparinvärinen

· Haju: I

tyypillinen

· Tilanmuutos**Sulamispiste/sulamislue:** ei määrätty**Kiehumispiste/kiehumislue:** -44 °C**· Leimahduspiste:**

-97 °C

· Syttymislämpötila:

285 °C

· Itsesyttyvyys:

Tuote ei ole itsestään syttyvä.

· Räjähdyksvaara:

Tuote ei ole räjähdysvaarallinen, kuitenkin räjähdysvaarallisten höyry-/ilmaseosten muodostuminen mahdollista.

(jatkuu sivulla 5)

-SFJ

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 06.08.2015

Versionumero 18

Tarkistus: 24.05.2015

Kauppanimike: SL 500 84339

(jatkuu sivulla 4)

· **Räjähdyksrajat:**
alempi: 1,4 Vol %
ylempi: 8,5 Vol %

· **Höyrypaine 20 °C lämpötilassa:** 2100 hPa

· **Tiheys 20 °C lämpötilassa:** 0,68 g/cm³

· **Liukenevuus/sekoittuvuus veteen:** liukenematon

· **Viskositeetti:**
dynaaminen: Ei määritetty.
kinemaattinen: Ei määritetty.

· **Liuoteainepitoisuus:**
Orgaaniset liuoteaineet: 55,0 %
Vesi: 0,0 %

· **9.2 Muut tiedot** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

- **10.1 Reaktiivisuus**
- **10.2 Kemiallinen stabiilisuus**
- **Terminen hajoavuus / vältettävät olosuhteet:** Ei hajaantumista määräystenmukaisessa käytössä.
- **10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus** Ei tiedossa vaarallisia reaktioita.
- **10.4 Vältettävät olosuhteet** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **10.5 Yhteensopimattomat materiaalit:** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet:** Tiedossa ei ole vaarallisia hajoamistuotteita.

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

- **11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**
- **Välitön myrkyllisyys**

· **Luokittelurelevantti LD/LC50-arvot:**

Pentaani

Oraali LD50 2001,0 mg/kg (Rat)

Dermaali LD50 2001,0 mg/kg (Rat)

Butaani (joka sisältää < 0.1 % butadieenia (203-450-8))

Inhaloituna LC50 (4hr) 658 mg/m³ (Rat)

- **Ensisijainen ärsyttävä vaikutus:**
- **Ihosoövyttävyyksi/ihoärsytys** Ei ärsyttävää vaikutusta.
- **Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys** Ei ärsyttävää vaikutusta.
- **herkistyminen:** Tiedossa ei ole herkistävää vaikutusta.
- **Toksikologisia lisätietoja:** keuhkovaurion vaara nieltäessä

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

- **12.1 Myrkyllisyys**

· **Vesimyrkyllisyys:**

Pentaani

EC50 10,7 mg/l (Pseudokirchneriella subcapitata) (72 hours)

EC50 (48hr) 2,7 mg/l (Daphnia magna)

LC50 (96hr) 4,26 mg/l (Oncorhynchus mykiss)

NOEC (72hr) 7,51 mg/l (Pseudokirchneriella subcapitata)

- **Ekotoksiset vaikutukset:**
- **Huomautus:** Myrkyllinen kaloille

(jatkuu sivulla 6)

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 06.08.2015

Versionumero 18

Tarkistus: 24.05.2015

Kauppanimike: SL 500 84339

(jatkuu sivulla 5)

· Ekologisia lisätietoja:
· Yleisohjeita:

Vesistövaarallisuusluokka 2 (Oma luokitus): vesistöä vaarantava.
Estetään pääsy pohjaveteen, vesistöihin, viemäristöön.
Juomavesi vaaraantuu jo pienten määrien päästessä maaperään.
Vesistöihin päästyään myrkyllistä kaloille ja planktonille.
myrkyllinen vesieläöille

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat
· 13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät
· Suositus: Ei voida hävittää yhdessä talousjätteiden kanssa. Ei saa päästää viemäristöön.

· Euroopan jäteluettelo

07 01 04*	muut orgaaniset liuottimet, pesunesteet ja kantaliuokset
15 01 04	metallipakkaukset

· Puhdistamattomat pakkaukset:
· Suositus: Hävitettävä virallisten määräysten mukaisesti.

KOHTA 14: Kuljetustiedot
· 14.1 UN-numero
· ADR, IMDG, IATA UN1950

· 14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

· ADR	1950 AEROSOLIT, YMPÄRISTÖLLE VAARALLINEN
· IMDG	AEROSOLS
· IATA	AEROSOLS, flammable

· 14.3 Kuljetuksen vaaraluokka
· ADR

· luokka	2 5F
· Lipuke	2.1

· IMDG

· Class	2
· Label	2.1

· IATA

· Class	2.1
· Label	2.1

· 14.4 Pakkausryhmä
· ADR, IMDG, IATA tarpeeton

· 14.5 Ympäristövaarat:

· Marine pollutant:	Ei
· Erityistä merkintää (ADR):	Symboli (kala ja puu)

(jatkuu sivulla 7)

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 06.08.2015

Versionumero 18

Tarkistus: 24.05.2015

Kauppanimike: SL 500 84339

(jatkuu sivulla 6)

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

· EMS-numero: F-D,S-U

· Kuljetus/lisätietoja:

· ADR

· Rajoitetut määrät (LQ) 1L

· Poikkeusmäärät (EQ) Koodi: E0
Ei vapautuksia poikkeusmäärinä

· Kuljetuskategoria 2

· Tunnelirajoituskoodi: D

· IMDG

· Limited quantities (LQ) 1L

· Excepted quantities (EQ) Code: E0
Not permitted as Excepted Quantity

· UN "Model Regulation": UN1950, AEROSOLIT, 2.1, YMPÄRISTÖLLE VAARALLINEN

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

· 15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

· Kansalliset määräykset:

· Tekniset ohjeet ilma:

Luokka	osuus %
III	70,0

· Vesivaarallisuusluokka: WGK 2 (Oma luokitus): vettä vaarantava.

KOHTA 16: Muut tiedot

Annetut tiedot perustuvat tämänhetkisiin tietoihimme. Ne eivät kuitenkaan anna takuuta tuotteen ominaisuuksista eivätkä aikaansaa sopimuksellista oikeussuhdetta.

· Asiaankuuluvat lausekkeet

H220 Erittäin helposti syttyvä kaasu.

H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.

H280 Sisältää paineen alaista kaasua; voi räjähtää kuumennettaessa.

H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.

H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

H411 Myrkyllistä vesielioille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

R12 Erittäin helposti syttyvä.

R51/53 Myrkyllistä vesielioille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

· Näyttelyalue ohjelehti: Ympäristönsuojeluosasto

· Lyhenteet ja lyhytnimet:

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

ICAO: International Civil Aviation Organisation

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent